Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

21 януари 2016 година*

„Неизпълнение на задължения от държава членка — Свободно движение на хора — Работници — Членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС — Обезщетения за старост — Разлика в третирането, свързана с възрастта — Държавни служители на държава членка, които са на възраст под 45 години и напускат тази държава членка, за да упражняват професионална дейност в друга държава членка или в институция на Европейския съюз“

По дело C-515/14

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения по член 258 ДФЕС, предявен на 14 ноември 2014 г.,

Европейска комисия, за която се явяват H. Tserepa-Lacombe и D. Martin, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Република Кипър, за която се явяват N. Ioannou и D. Kalli, в качеството на представители,

ответник,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), председател на състава, Ал. Арабаджиев, J.-C. Bonichot, S. Rodin и E. Regan, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* Език на производството: гръцки.

Решение

1 С исковата си молба Европейската комисия иска от Съда да установи, че като не е отменила със задна дата, считано от 1 май 2004 г., съдържащия се в член 27 от Закон 97(I)1997 за пенсиите критерий за възраст, който обезкуражава работниците да напуснат своята държава членка по произход, за да упражняват професионална дейност в друга държава членка или в институция на Европейския съюз или в друга международна организация, и в резултат на който се установява неравно третиране между работниците мигранти, включително работещите в институциите на Съюза или в друга международна организация, от една страна, и държавните служители, които са упражнявали дейността си в Кипър, от друга страна, Република Кипър не е изпълнила задълженията си по членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и по член 4, параграф 3 ДЕС.

Правна уредба

2 Съгласно член 24, параграф 1 от Закон 97 (I)/1997:

„Когато държавен служител напусне работа, за да изпълнява публична функция, която е несъвместима с функцията или длъжността, която е заемал преди това, той получава за своята служба във всички случаи:

a) пенсия по силата на член 8 (пенсионен коефициент и еднократно платима сума), без да се отчита условието за пет години трудов стаж, и

b) допълнителна пенсия в размер, който според Министерския съвет е справедлив и разумен“.

3 Член 25, параграф 1 от този закон гласи следното:

„Когато държавен служител, заемащ предоставяща право на пенсия длъжност, бъде оправомощен да я напусне с оглед на предстоящото му назначаване в дадена организация, към момента на напускане на публичната администрация правителството на Република Кипър заплаща на организацията еднократна сума, равна на една дванадесета част от неговото месечно възнаграждение, генериращо пенсия към датата на прекратяване на служебното му правоотношение, за всеки прослужен месец, и сума, равна на размера на платените осигурителни вноски от държавния служител за прехвърлянето на пенсията на неговата вдовица и децата му, заедно с лихвите, изчислени по процент, определен от министъра на финансите. В такъв случай стажът му в публичната администрация се взема предвид от организацията за изчисляването на прослуженото време, което му дава право на предимства, и за изчисляването на предимствата при прекратяване на правоотношението, които той ще има право да получи от организацията на основание на действащата в организацията схема на предимствата при прекратяване на правоотношението, подобна на правителствената пенсионна схема“.

4 Член 27, параграф 1 от Закон 97 (I)/1997 предвижда:

„a) Когато държавен служител на възраст най-малко четиридесет и пет години, който заема длъжност, предоставяща право на пенсия, и има пет или повече години осигурителен стаж […], подаде молба за предсрочно прекратяване на служебното си правоотношение, която е приета от компетентния орган, той получава незабавно еднократно платимата сума, на която има право за своя осигурителен стаж, а пенсията му се консолидира и впоследствие се изчислява, когато той достигне петдесет и пет годишна възраст […]. Пенсията и еднократно платимата сума се изчисляват в съответствие с член 8 (пенсионен коефициент и еднократно платима сума) въз основа на възнаграждението му, генериращо пенсия към датата на предсрочното прекратяване на неговото правоотношение. Пенсията, която ще

бъде получавана от момента, в който съответното лице достигне петдесет и пет годишна възраст, ще се увеличи с процента на евентуалното увеличение на пенсиите между датата на прекратяване на неговото правоотношение и датата на изплащане на пенсията […]

b) Когато държавен служител, който заема длъжност, предоставяща право на пенсия, и не отговаря на другите условия, посочени в буква а) на настоящия параграф, но има поне три години стаж, предоставящ му право на пенсия, напусне длъжността си със съгласието на компетентния орган, той получава незабавно след напускането си еднократно платима сума, равна на една дванадесета част от неговото генериращо пенсия месечно възнаграждение за всеки прослужен месец“.

5 Член 26A от Закон (за изменение) 31 (I)/2012 относно пенсиите предвижда, че държавните служители, които заемат предоставяща право на пенсия длъжност в публичната администрация и я напуснат, за да заемат длъжност по постоянно назначение в институция на Съюза, имат правото да поискат сумата, представляваща актуализираната към датата на реалния трансфер капиталова стойност на придобитите от тях предимства съгласно пенсионната схема за държавните служители, да бъде прехвърлена от кипърското правителство на Съюза. Член 26B от този закон предвижда аналогично право, що се отнася до прехвърлянето на пенсионни права от пенсионната схема на Съюза на пенсионната схема на националната публична администрация, когато придобило пенсионни права длъжностно лице на Съюза е назначено на предоставяща право на пенсия длъжност в публичната администрация. Тези разпоредби, които изменят разпоредбите на Закон 97 (I)/1997, влизат в сила с обратно действие, считано от 1 май 2004 г.

6 Закон 113 (I)/2011 за пенсионните предимства на държавните служители и персонала в публичния сектор в широк смисъл, включително местните органи на власт (общоприложими разпоредби), предвижда, че за новите държавни служители, тоест назначените след влизането в сила на този закон, а именно след 1 октомври 2011 г., се прилага друга пенсионна схема, която не включва разлика в третирането на основание възраст.

Досъдебна процедура

7 След като приканва Република Кипър да представи становище, на 26 март 2012 г. Комисията ѝ отправя мотивирано становище, с което я упреква, че не е отменила, считано от 1 май 2004 г., разпоредбите във връзка с възрастта, предвидени в кипърската правна уредба относно пенсиите, и че по този начин не е изпълнила задълженията си по членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и по член 4, параграф 3 ДЕС, във връзка с член 11, параграф 2 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз. Комисията приканва тази държава членка да вземе необходимите мерки, за да се съобрази с това мотивирано становище в срок от два месеца, считано от получаването му.

8 В своя отговор от 28 май 2012 г. на посоченото мотивирано становище Република Кипър изтъква, че тъй като е била извършена законодателна промяна, за да се даде възможност за прехвърляне на пенсионните права на държавните служители, които напускат тази държава членка, за да постъпят на служба в институция на Съюза, всяко евентуално нарушение на тези разпоредби на правото на Съюза е било отстранено.

9 Тъй като счита, че този отговор не е напълно задоволителен, Комисията решава да предяви настоящия иск.

По допустимостта

10 Република Кипър поддържа, че искът е недопустим, защото с представянето за първи път на етапа на исковата молба на доводи във връзка с положението на държавните служители, назначени в друга държава членка в рамките на международна организация, различна от институциите на Съюза, този иск разширява определения от досъдебната процедура предмет на спора.

11 Освен това Република Кипър счита, че твърденията за нарушение, отнасящи се до работниците мигранти като цяло, са недопустими, тъй като не са достатъчно точни, и че официалното уведомително писмо и мотивираното становище се отнасят само до длъжностните лица на Съюза в качеството им на длъжностни лица мигранти.

12 Следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда, макар да е вярно, че предметът на предявения по силата на член 258 ДФЕС иск се определя от предвидената в тази разпоредба досъдебна процедура, поради което мотивираното становище на Комисията и искът трябва да се основават на същите твърдения за нарушения, все пак това изискване не налага във всички случаи пълно съвпадение на формулировката им, стига предметът на спора да не е разширен или изменен (вж. по-специално решения Комисия/Германия, C-433/03, EU:C:2005:462, т. 28, Комисия/Финландия, C-195/04, EU:C:2007:248, т. 44 и Комисия/Нидерландия, C-576/10, EU:C:2013:510, т. 34).

13 Така Комисията може да уточни първоначалните си твърдения за нарушения в исковата си молба, при условие обаче че не променя предмета на спора (вж. решение Комисия/Финландия, C-195/04, EU:C:2007:248, т. 18 и цитираната съдебна практика).

14 В настоящия случай Комисията нито е разширила, нито е изменила предмета на иска, както е определен от досъдебната процедура.

15 Всъщност, от една страна, както посочва Комисията в писмената си реплика, позоваването на положението на държавните служители, назначени в международна организация, различна от Съюза, намираща се в държава членка, различна от Република Кипър, е имало за цел не да разшири предмета на иска, а само да илюстрира приложимостта на член 45 ДФЕС към положението на гражданин на Съюза, който е придобил трудов стаж в международна организация, установена на територията на такава държава членка, за целите на придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

16 Впрочем в това отношение трябва да се приеме за установено, че както в официалното си уведомително писмо, така и в мотивираното си становище и в своя иск Комисията изтъква неизпълнение на задължения по член 45 ДЕФС, тъй като е налице пречка за свободното движение на работниците мигранти, които включват посочените държавни служители.

17 От друга страна, макар несъмнено това официално уведомително писмо, това мотивирано становище и този иск да съдържат изложение, отнасящо се до конкретното положение на работниците мигранти на служба в институциите на Съюза, това не променя факта, че както в досъдебната процедура, така и в иска си Комисията поддържа, че кипърската правна уредба може да възпрепятства свободното движение на работниците мигранти в общ смисъл, без да ограничава своето твърдение за нарушение само до положението на работниците мигранти, които напускат Кипър, за да работят в институциите на Съюза.

18 При тези условия искът на Комисията е допустим в своята цялост.

По иска

Доводи на страните

19 Комисията поддържа, че доколкото съгласно член 27, параграф 1 от Закон 97 (I)/1997 държавният служител на възраст под 45 години, който напусне работата си в кипърската публична администрация, за да упражнява професионална дейност в друга държава членка, различна от Република Кипър, или длъжност в институция на Съюза или в друга международна организация, получава само еднократно платима сума и губи бъдещото си право на пенсия, докато това право се запазва от държавния служител, който продължава да упражнява професионална дейност в Кипър, или напусне длъжността си в публичната администрация на тази държава членка, за да упражнява определени публични функции в същата държава членка, или е нает от кипърска публичноправна организация, тази разпоредба поставя в по-неблагоприятно положение работниците мигранти в сравнение с работниците, които извършват професионалната си дейност само в Кипър.

20 Според Комисията посочената разпоредба въвежда разлика в третирането между работниците, които не са упражнили правото си на свободно движение, и работниците мигранти, в ущърб на последните, тъй като загубата на пенсионните права засяга само работниците, които са упражнили правото си на свободно движение.

21 Макар да се прилага без разграничение, такава разпоредба би могла да обезкуражи работниците да напуснат своята държава членка по произход, за да извършват стопанска дейност в друга държава членка или в институция на Съюза, и следователно би представлявала пречка за свободното движение на тези работници, забранена от член 45 ДФЕС.

22 Също така Комисията счита, че член 27, параграф 1 от Закон 97 (I)/1997 лишава работника мигрант от възможността да се ползва от сумирането на всички осигурителни периоди и не гарантира единството на кариерата на този работник в областта на социалното осигуряване, както налага член 48 ДФЕС.

23 Комисията отбелязва, че приемането на Закон 113 (I)/2011 няма отражение върху факта, че посоченият член 27, параграф 1 продължава да се прилага за държавните служители, постъпили на работа преди 1 октомври 2011 г. — датата на влизане в сила на този закон.

24 Освен това Комисията счита, че предвиденото в член 27 от Закон 97 (I)/1997 условие във връзка с възрастта може да обезкуражи кипърските държавни служители да напуснат преди навършване на 45-годишна възраст националната публична администрация, за да упражняват професионална дейност в институция на Съюза, защото, приемайки длъжност в такава институция, те биха загубили възможността да получат по реда на националната социалноосигурителна схема пенсия за осигурителен стаж и възраст, на която биха имали право, ако не бяха приели тази длъжност, което е недопустимо от гледна точка на член 45 ДФЕС и член 4, параграф 3 ДЕС.

25 Накрая Комисията посочва, че изтъкнатата от Република Кипър обосновка няма пряка връзка с разглежданата в случая дискриминация въз основа на възраст, че тази държава членка не представя никакви доказателства, позволяващи да се подкрепи нейното твърдение, и че освен това съображения от чисто икономическо естество не могат да представляват императивни съображения от общ интерес, които могат да обосноват ограничение на основна свобода, гарантирана от Договора за функционирането на ЕС.

26 Република Кипър поддържа, че член 48 ДФЕС не е приложим и че той не може да послужи за основание на иска на Комисията, тъй като, по същество, макар този член да представлява правното основание, което позволява приемането на мерки, регламентиращи отчитането на всички осигурителни периоди, завършени в различни държави членки, той не създава сам по себе си право на отчитане на тези периоди.

27 Според тази държава членка след приемането на Закон 31 (I)/2012, влязъл в сила със задна дата, считано от 1 май 2004 г., предвиденото в член 27 от Закон 97 (I)/1997 условие във връзка с възрастта повече не се прилага в случай на прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител в националната администрация за целите на назначението му като длъжностно лице в институция на Съюза и обратно.

28 Според Република Кипър не само че държавните служители, които напускат кипърската публична администрация, за да заемат длъжност в институциите на Съюза, не са обект на разлика в третирането, но те, обратно, са обект на по-благоприятно третиране от това на държавните служители, които напускат кипърската публична администрация, за да упражняват професионална дейност при друг работодател в Кипър, тъй като последните нямат възможност да прехвърлят пенсионните си права.

29 Освен това тази държава членка изтъква, че член 27 от Закон 97 (I)/1997 се прилага еднакво за работниците, осъществили цялата си професионална кариера на националната територия, и за работниците, избрали да работят в друга държава членка, независимо от тяхната националност.

30 Според Република Кипър този член означава загуба на предимство не поради упражняването на правото на свободно движение, а поради решението на работника да подаде оставка от националната публична администрация и да напусне съответната професионална социалноосигурителна схема.

31 Накрая, Република Кипър счита, че извършването на промени в условията за предоставяне на предимствата на социалното осигуряване би могло да застраши равновесието на кипърската система, поради което, дори да се предположи, че посоченият член създава пречка за свободното движение на работници, такава пречка е обоснована, защото цели да гарантира равновесието на професионалната схема на държавните служители, при спазване на принципа на пропорционалност.

Съображения на Съда

32 В самото начало следва да се отхвърли доводът на Република Кипър, че член 48 ДФЕС не може да послужи за основание на иска на Комисията.

33 Всъщност, противно на поддържаното от тази държава членка, обстоятелството, че този член представлява правно основание за приемането на мерки, които имат за цел установяването на свободното движение на работници, по-специално чрез създаването на система, която позволява на работниците да се гарантира отчитането на всички осигурителни периоди, завършени в различни държави членки, не означава, че позоваването на посочения член е ирелевантно в рамките на настоящия иск.

34 Съдът вече е постановил, че член 48 ДФЕС, чиято цел е да допринесе за установяването на възможно най-пълна свобода на движение на работниците мигранти (вж. решение da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, т. 70 и цитираната съдебна практика), означава по-конкретно че работниците мигранти не трябва нито да губят права на обезщетения от социалното

осигуряване, нито да търпят намаляване на размера им, поради факта че са упражнили правото на свободно движение, предоставено им от Договора (вж. решения Nemec, C-205/05, EU:C:2006:705, т. 38 и Bouman, C-114/13, EU:C:2015:81, т. 39).

35 Освен това Съдът е постановил също, че искането за сумиране може да бъде удовлетворено пряко на основание на членове 45—48 ДФЕС, без да е необходимо да се прибягва до правилата за координиране, приети от Съвета в съответствие с последната разпоредба (вж. в този смисъл решение Vougioukas, C-443/93, EU:C:1995:394, т. 36).

36 Освен това следва да се отбележи, че искът на Комисията не се основава изключително, основно или преобладаващо на член 48 ДФЕС, а на нарушение на предвиденото в член 45 ДФЕС право на свободно движение на работниците, разглеждано във връзка с член 48 ДФЕС и с член 4, параграф 3 ДЕС.

37 Следователно трябва да се разгледа съвместимостта на кипърската правна уредба, за която се отнася искът на Комисията, с тези три разпоредби.

38 Макар държавите членки да запазват компетентността си да уреждат системите си за социално осигуряване, при упражняване на тази компетентност те трябва все пак да спазват правото на Съюза, и по-специално разпоредбите на Договора относно свободното движение на работници и правото на установяване (вж. решение Правителство на Френската общност и Валонско правителство, C-212/06, EU:C:2008:178, т. 43).

39 В това отношение следва да се припомни, че съгласно установената практика на Съда всички разпоредби на Договора, свързани със свободното движение на хора, имат за цел да улеснят гражданите на Съюза при упражняването на професионална дейност от какъвто и да е характер на територията на Съюза и не допускат мерки, които биха могли да поставят в по-неблагоприятно положение тези граждани, когато искат да упражняват икономическа дейност на територията на друга държава членка. В този контекст гражданите на държавите членки разполагат в частност с произтичащо пряко от Договора право да напускат своята държава членка по произход, за да отидат на територията на друга държава членка, както и да пребивават там с цел упражняване на икономическа дейност (вж. по-специално решения Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, т. 94 и 95, Ritter-Coulais, C-152/03, EU:C:2006:123, т. 33, Правителство на Френската общност и Валонско правителство, C-212/06, EU:C:2008:178, т. 44, Casteels C-379/09, EU:C:2011:131, т. 21 и Las, C-202/11, EU:C:2013:239, т. 19).

40 Несъмнено, макар първичното право на Съюза да не може да гарантира на осигуреното лице, че едно преместване в друга държава членка няма да има последици от гледна точка на социалното осигуряване, по-специално от гледна точка на обезщетенията за болест и пенсиите за осигурителен стаж и възраст, доколкото предвид съществуващите разлики между схемите и законодателствата на държавите членки такова преместване може да бъде — според случая — повече или по-малко благоприятно или неблагоприятно за съответното лице по отношение на социалната закрила, от постоянната съдебна практика следва, че когато националната правна уредба е по-неблагоприятна, тя е в съответствие с правото на Съюза само ако не поставя работника в по-неблагоприятно положение спрямо тези, които упражняват всичките си дейности в държавата членка, където тя се прилага, и не води чисто и просто до внасяне на невъзвръщаеми осигурителни вноски (вж. решение Mulders, C-548/11, EU:C:2013:249, т. 45 и цитираната съдебна практика).

41 Така Съдът многократно е постановявал, че преследваната с членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС цел няма да бъде постигната, ако в резултат на упражняване на правото си на свободно движение работниците мигранти трябва да загубят предимствата на социалното осигуряване, които им

гарантира единствено законодателството на една държава членка (вж. по-специално решения Правителство на Френската общност и Валонско правителство, C-212/06, EU:C:2008:178, т. 46, da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, т. 74 и Mulders, C-548/11, EU:C:2013:249, т. 46).

42 Освен това, съгласно практиката на Съда, членове 45—48 ДФЕС имат за цел именно да се избегне работник, който, използвайки правото си на свободно движение, е заемал различни длъжности в повече от една държава членка, без обективно основание да бъде третиран по-неблагоприятно от този, който е осъществил цялата си трудова дейност в една-единствена държава членка (вж. решение da Silva Martins, C-388/09, EU:C:2011:439, т. 76).

43 В настоящия случай от представената пред Съда преписка е видно, че съгласно член 27, параграф 1 от Закон 97 (I)/1997, във връзка с членове 24 и 25 от този закон, държавният служител на възраст под 45 години, който напусне работата, която заема в кипърската публична администрация, за да упражнява професионална дейност в друга държава членка, в институция на Съюза или в друга международна организация, получава незабавно еднократно платима сума и губи правото пенсията му да бъде консолидирана, изчислена и изплатена, когато навърши петдесет и пет годишна възраст, докато държавният служител, който продължи да извършва тази работа, или я напусне, за да упражнява други публични функции в Кипър, получава незабавно посочената сума и запазва това право.

44 В това отношение, макар Закон 113 (I)/2011 да предвижда, че за „новите държавни служители“, а именно назначените след 1 октомври 2011 г., се прилага друга пенсионна схема, която вече не включва такава разлика в третирането, това не променя факта, както изтъква Комисията, без този въпрос да е оспорен от Република Кипър, че предходната схема, тоест предвидената от Закон 97 (I)/1997, продължава да се прилага за държавните служители, назначени преди тази дата, включително за тези от тях, които вече са напуснали.

45 Оттук следва, че разглежданата в настоящия случай кипърска правна уредба може да затрудни или да направи по-слабо привлекателно упражняването от съответните кипърски държавни служители на правото на свободно движение. Всъщност тази правна уредба може да ги обезкуражи да напуснат работата си в публичната администрация на своята държава членка по произход, за да упражняват професионална дейност на територията на друга държава членка, в институция на Съюза или в друга международна организация, и следователно представлява пречка за свободното движение на работници, която по принцип е забранена от член 45 ДФЕС.

46 Що се отнася до довода на Република Кипър, че разглежданата в настоящия случай правна уредба не поставя в по-неблагоприятно положение работниците мигранти, тъй като се прилага еднакво за всички работници, които изберат да напуснат кипърската публична администрация, за да работят в своята държава членка по произход или в друга държава членка, следва да се припомни, че за да може една мярка да ограничи свободата на движение, не е необходимо тя да се основава на гражданството на заинтересованите лица, нито даже да има за последица по-благоприятно третиране на всички работници — граждани на държавата, или да поставя в по-неблагоприятно положение единствено гражданите на другите държави членки, с изключение на работниците, които са нейни граждани. Достатъчно е по-изгодната мярка да бъде от полза за определени категории лица, упражняващи професионална дейност в съответната държава членка (вж. решение Правителство на Френската общност и Валонско правителство, C-212/06, EU:C:2008:178, т. 50 и цитираната съдебна практика).

47 Макар да е вярно, че разглежданата в настоящия случай правна уредба се прилага както за кипърските държавни служители, които изберат да напуснат, за да работят в частния сектор в своята държава членка по произход, така и за тези, които подадат оставка и напуснат тази държава членка, за да работят в друга държава членка, в институция на Съюза или в друга международна организация, това не променя факта, че тази правна уредба може да ограничи свободното движение на последната категория държавни служители, като ги възпре или ги

обезкуражи да напуснат своята държава членка по произход, за да приемат работа в друга държава членка, в институция на Съюза или в друга международна организация. Такава правна уредба обуславя пряко достъпа на кипърските държавни служители до пазара на труда в държавите членки, различни от Република Кипър, и в този смисъл може да възпрепятства свободното движение на работници (вж. в този смисъл решение Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, т. 98—100 и 103).

48 Освен това измененията, внесени в Закон 97 (I)/1997 със Закон 31 (I)/2012, влезли в сила със задна дата, считано от 1 май 2004 г. — предвиждащи по-специално, че държавните служители, които заемат предоставяща право на пенсия длъжност в кипърската публична администрация и които я напуснат, за да заемат постоянна длъжност в институция на Съюза, имат правото да поискат сумата, представляваща капиталовата стойност на придобитите от тях предимства съгласно пенсионната схема за държавните служители, да бъде прехвърлена от кипърското правителство на Съюза — не отстраняват изцяло пречките за свободното движение на съответните държавни служители, тъй като не обхващат положението на тези от тях, които изберат да не прехвърлят пенсионните си права. Всъщност, ако тези държавни служители напуснат или са напуснали кипърската публична администрация преди навършване на 45-годишна възраст, те губят пенсионните си права.

49 В това отношение обстоятелството, което изтъква Република Кипър, че посочените държавни служители могат, освен еднократно платима сума на основание Закон 97 (I)/1997, да получат пенсия по силата на Закон 59 (I)/2010 за социалното осигуряване, ако отговарят на условията, предвидени от този закон, не може да постави под въпрос наличието на пречката, определена в предходната точка от настоящото съдебно решение.

50 Всъщност в писмената си реплика Комисията посочва, без този въпрос да е оспорен от Република Кипър, че за разлика от държавния служител, който напуска след навършване на 45-годишна възраст, и който има право на пенсия както съгласно Закон 97 (I)/1997, така и съгласно Закон 59 (I)/2010, държавният служител, който заема предоставяща право на пенсия длъжност в кипърската публична администрация и който реши да я напусне, преди да е навършил тази възраст, за да заеме длъжност в институция на Съюза, без да заяви прехвърляне на пенсионните си права, няма право на пенсия по силата на Закон 97 (I)/1997.

51 Така кипърската правна уредба може да обезкуражи последната категория държавни служители да напуснат Кипър, за да упражняват професионална дейност в институция на Съюза, тъй като с приемането на длъжност в такава институция те губят възможността да се възползват от обезщетения за старост по националната социалноосигурителна схема, на които те биха имали право, ако не бяха приели тази длъжност (вж. в този смисъл решения My, C-293/03, EU:C:2004:821, т. 47, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, т. 19 и Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, т. 16).

52 Впрочем, освен факта че представлява забранена от член 45 ДФЕС пречка, такава последица е недопустима предвид задължението за лоялно сътрудничество и съдействие, което държавите членки имат по отношение на Съюза и което намира израз в предвиденото в член 4, параграф 3 ДЕС задължение за съдействие при изпълнение на задачите му (вж. в този смисъл решение My, C-293/03, EU:C:2004:821, т. 48).

53 Що се отнася до изтъкнатия от Република Кипър довод, че произтичащата от разпоредбите на член 27 от Закон 97 (I)/1997 пречка за свободното движение на работници се обосновава с факта, че извършването на промени в условията за предоставяне на предимствата на социалното осигуряване би могло да застраши равновесието на системата и че тези разпоредби имат за цел да гарантират това равновесие при спазване на принципа на пропорционалност, следва да се припомни, че макар мотивите от чисто икономическо естество да не могат да представляват императивно съображение от общ интерес, което може да обоснове ограничение

на основна свобода, гарантирана от Договора (вж. решения Verkooijen, C-35/98, EU:C:2000:294, т. 48, Kranemann, C-109/04, EU:C:2005:187, т. 34 и Thiele Meneses, C-220/12, EU:C:2013:683, т. 43), все пак национална правна уредба може да представлява обосновано ограничение на основна свобода, когато е продиктувана от съображения с икономически характер, насочени към постигането на цел от общ интерес (вж. решение Essent и др., C-105/12—C-107/12, EU:C:2013:677, т. 52). Така не може да се изключи възможността рискът от сериозно застрашаване на финансовото равновесие на системата за социална сигурност да представлява императивно съображение от общ интерес, което може да обоснове нарушаване на разпоредбите на Договора относно свободното движение на работници (вж. в този смисъл решение Kohll, C-158/96, EU:C:1998:171, т. 41).

54 Съгласно постоянната практика на Съда обаче, когато компетентните национални органи приемат мярка за дерогация на установен от правото на Съюза принцип, те трябва да докажат за всеки конкретен случай, че посочената мярка е в състояние да гарантира осъществяването на изтъкнатата цел и не надхвърля необходимото за постигането ѝ. Поради това съображенията, на които може да се позовава една държава членка, следва да се придружават от подходящи доказателства или от анализ на пригодността и пропорционалността на приетата от тази държава ограничителна мярка, както и от точни доказателства в подкрепа на доводите ѝ. Съществено е подобен обективен, обстоен и подкрепен с цифри анализ да може да докаже с помощта на сериозни и съвпадащи данни с доказателствен характер, че действително съществуват рискове за равновесието на социалноосигурителната система (вж. по-специално решения Комисия/Белгия, C-254/05, EU:C:2007:319, т. 36, както и Bressol и др., C-73/08, EU:C:2010:181, т. 71).

55 В настоящия случай обаче трябва да се приеме за установено, че такива доказателства липсват. Всъщност кипърското правителство само загатва за риск от неравновесие на социалноосигурителната система и само твърди, че разглежданата правна уредба отговаря на условието за пропорционалност, посочено в предходната точка от настоящото съдебно решение.

56 Следователно разглежданата в случая пречка за свободното движение на работници не е обоснована.

57 Поради това искът на Комисията трябва да се приеме за основателен.

58 При това положение следва да се констатира, че като не е отменила със задна дата, считано от 1 май 2004 г., съдържащото се в член 27 от Закон 97(I)1997 условие във връзка с възрастта, което обезкуражава работниците да напуснат своята държава членка по произход, за да упражняват професионална дейност в друга държава членка или в институция на Европейския съюз или в друга международна организация, и в резултат на което се установява неравно третиране между работниците мигранти, включително работещите в институциите на Съюза или в друга международна организация, от една страна, и държавните служители, които са упражнявали дейността си в Кипър, от друга страна, Република Кипър не е изпълнила задълженията си по членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и по член 4, параграф 3 ДЕС.

По съдебните разноски

59 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Комисията е направила искане за осъждането на Република Кипър и последната е загубила делото, тя трябва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) **Като не е отменила със задна дата, считано от 1 май 2004 г., съдържащото се в член 27 от Закон 97(I)1997 за пенсиите условие във връзка с възрастта, което обезкуражава работниците да напуснат своята държава членка по произход, за да упражняват професионална дейност в друга държава членка или в институция на Европейския съюз или в друга международна организация, и в резултат на което се установява неравно третиране между работниците мигранти, включително работещите в институциите на Европейския съюз или в друга международна организация, от една страна, и държавните служители, които са упражнявали дейността си в Кипър, от друга страна, Република Кипър не е изпълнила задълженията си по членове 45 ДФЕС и 48 ДФЕС, както и по член 4, параграф 3 ДЕС.**

2) **Осъжда Република Кипър да заплати съдебните разноски.**

Подписи